

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาตัวแทนความคิดขั้นสูงเรื่องร่างกายมนุษย์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับเทคนิคหมวกหกใบในครั้งนี้ ยึดกระบวนการทศน์เชิงตีความ และนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการบรรยายเชิงวิเคราะห์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบ วิเคราะห์ ตีความ และจัดกลุ่มรูปแบบของตัวแทนความคิดขั้นสูงเรื่องร่างกายมนุษย์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับเทคนิคหมวกหกใบ ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. กลุ่มเป้าหมาย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงตีความ (interpretive research) ที่ยึดกระบวนการทศน์เชิงตีความ (interpretive paradigm) เพื่ออธิบายและตีความพฤติกรรมที่แสดงถึงตัวแทนความคิดขั้นสูงของนักเรียน

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนน้ำพอง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 26 คน ที่ได้จากการคัดเลือกแบบจำเพาะเจาะจง โดยเลือกโรงเรียนในโครงการ โรงเรียนดีใกล้บ้าน (โรงเรียนในฝันรุ่นที่ 2) ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมเรื่องวัสดุอุปกรณ์และบุคลากร ได้แก่ คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต ระบบอินทราเน็ต บุคลากร และทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียน เป็นต้น ซึ่งโรงเรียนที่ได้รับ

เลือก คือ โรงเรียนน้ำพอง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จากนั้นทำการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ห้องเรียน จากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 ห้องเรียน เนื่องจากโรงเรียนน้ำพองจัดระบบห้องเรียนแบบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และจัดห้องเรียนแต่ละห้องให้มีจำนวนนักเรียนใกล้เคียงกัน ดังนั้นจึงทำการคัดเลือกนักเรียนห้องเรียนที่ 1 เป็นกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยในครั้งนี้

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

3.1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับเทคนิคหมวกหกใบ วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ร่างกายมนุษย์ จำนวน 10 แผน ใช้เวลา 15 ชั่วโมง โดยเป็นแผนการจัดการเรียนรู้แบบเผชิญ (face – to – face) และแผนการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ (online learning) ในอัตราส่วนเวลาเรียน 50:50

2) บทเรียนออนไลน์แบบผสมผสานร่วมกับเทคนิคหมวกหกใบ วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ร่างกายมนุษย์

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1) แบบสอบถามปลายเปิด เรื่อง ร่างกายมนุษย์

แบบสอบถามปลายเปิด เรื่อง ร่างกายมนุษย์ เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่สร้างขึ้นเพื่อกระตุ้นการแสดงตัวแทนความคิดขั้นสูงเรื่องร่างกายมนุษย์ของนักเรียน หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับเทคนิคหมวกหกใบ ประกอบด้วยแบบสอบถาม 9 ชุด ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับร่างกายมนุษย์ 9 เรื่อง คือ (1) ระบบย่อยอาหาร (2) ระบบลำเลียงเลือด (3) อัตราการเต้นของหัวใจ (4) ระบบหายใจ (5) การตรวจสอบลมหายใจออก (6) ความสัมพันธ์ของระบบต่างๆ ในร่างกาย (7) การเจริญเติบโตของร่างกาย (8) อาหารและสารอาหาร และ (9) อาหารและสารอาหารกับการเจริญเติบโต แต่ละชุดมีรายการสอบถาม 5 ข้อ

2) แบบประเมินใบกิจกรรม

แบบประเมินใบกิจกรรมเป็นแบบประเมินการแสดงตัวแทนความคิดขั้นสูงของนักเรียนที่แสดงออกในการทำใบกิจกรรม ทั้ง 9 ใบกิจกรรม คือ (1) ใบกิจกรรมเรื่องการผจญภัยในทางเดินอาหาร (2) ใบกิจกรรมเรื่องท่องเที่ยวไปในระบบลำเลียงเลือด (3) ใบกิจกรรม

เรื่องตึกตัก (4) ไบกิจกรรมเรื่องการเดินทางของหนูน้อยออกซิเจน (5) ไบกิจกรรมเรื่องมีอะไรในลมหายใจออก (6) ไบกิจกรรมเรื่องความสัมพันธ์ของระบบต่างๆ ในร่างกาย (7) ไบกิจกรรมเรื่องบันทึกการเจริญเติบโตของน้องจ๊ะจ๋า (8) ไบกิจกรรมเรื่องข้าวผัดกุ้งไข่ดาว และ (9) ไบกิจกรรมเรื่องพลังงานในเมล็ดถั่ว

3) แบบประเมินชิ้นงาน

แบบประเมินชิ้นงานเป็นแบบประเมินการแสดงตัวแทนความคิดขั้นสูงของนักเรียนที่แสดงออกในการทำชิ้นงาน ทั้ง 9 ชิ้น ได้แก่ (1) หนังสือเล่มเล็กเรื่องการผจญภัยในทางเดินอาหาร (2) เรียงความเรื่องท่องเที่ยวไปในระบบลำเลียงเลือด (3) การจัดกระทำข้อมูลอัตราการเต้นของชีพจรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 (4) หนังสือเล่มเล็กเรื่องการเดินทางของหนูน้อยออกซิเจน (5) รายงานปฏิบัติการเรื่องการตรวจสอบแก๊สในลมหายใจออก (6) mind map เรื่องความสัมพันธ์ของระบบต่างๆ ในร่างกาย (7) การจัดกระทำข้อมูลการเจริญเติบโตของน้องจ๊ะจ๋า (8) เอกสารแนะนำวิธีการทำและคุณค่าทางโภชนาการของข้าวผัดกุ้งไข่ดาว (9) รายงานปฏิบัติการเรื่องพลังงานในเมล็ดถั่ว

4) แบบบันทึกภาคสนาม (field note)

เป็นแบบบันทึกที่ผู้วิจัยใช้บันทึกภาคสนาม เพื่อบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้และการแสดงความคิดขั้นสูงของนักเรียนในการจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องร่างกายมนุษย์ และสังเกตพฤติกรรมการแสดงความคิดขั้นสูงของนักเรียนนอกชั้นเรียน ซึ่งจะเป็นการสังเกตการสอนแบบมีส่วนร่วม (participant observation) เป็นการสังเกตที่ผู้วิจัยจะเข้าไปใช้ชีวิตร่วมกับนักเรียน มีการทำกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน ผู้วิจัยจะเป็นผู้คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำอยู่ตลอดเวลา จนนักเรียนยอมรับว่าผู้วิจัยมีสถานภาพบทบาทเช่นเดียวกัน ผู้วิจัยต้องปรับตัวให้เข้ากับนักเรียน จนนักเรียนรู้สึกว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่มีผู้วิจัยอยู่ ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เป็นไปตามธรรมชาติ ผู้วิจัยเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย และได้ข้อมูลที่เป็นจริง

5) แบบบันทึกการสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง

เป็นแบบบันทึกการสัมภาษณ์ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแสดงตัวแทนความคิดขั้นสูงเรื่องร่างกายมนุษย์ของนักเรียน โดยสัมภาษณ์ในประเด็นที่นักเรียนตอบคำถามยังไม่ละเอียด ข้อมูลยังไม่ชัดเจน ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยใช้คำถามที่พยายามกระตุ้นและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อธิบาย แสดงความคิด บรรยากาศในการสัมภาษณ์เป็นกันเอง เป็นการพูดคุยธรรมดา ทำให้นักเรียนไม่เกิดความวิตกกังวล โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการแสดงตัวแทนความคิดขั้นสูงของนักเรียนผ่านแบบสอบถามปลายเปิด ไบกิจกรรม และชิ้นงาน มาทำการสัมภาษณ์เพิ่มเติมเพื่อสื่อถึงตัวแทนความคิดขั้นสูงที่ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยทำการสัมภาษณ์ทั้งชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

6) แบบบันทึกการสังเกตการจัดการเรียนการสอน

เป็นแบบบันทึกการสังเกตบทบาทของครูและนักเรียนในการแสดงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในขณะที่ดำเนินการจัดประสบการณ์ในแต่ละครั้งของผู้ช่วยวิจัย โดยใช้วิธีการบันทึกพฤติกรรมการสอนของครูและพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียน ตลอดจนเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดในชั้นเรียนในขณะที่ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการตีความพฤติกรรมแสดงตัวแทนความคิดขั้นสูงของกลุ่มเป้าหมาย

จากลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปรายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 รายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	ผู้ใช้เครื่องมือ	ช่วงเวลาที่ใช้
1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับเทคนิคหมวกหกใบ - บทเรียนออนไลน์แบบผสมผสานร่วมกับเทคนิคหมวกหกใบ 	ผู้วิจัย กลุ่มเป้าหมาย	ทุกครั้งที่จัดการเรียนรู้ ในช่วงโมงเรียนออนไลน์และนอกเวลาเรียน (ทุกเวลาที่ต้องการทบทวนบทเรียน)
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - แบบสอบถามปลายเปิด - แบบประเมินใบกิจกรรม - แบบประเมินชิ้นงาน - แบบบันทึกภาคสนาม - แบบบันทึกการสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง - แบบบันทึกการสังเกตการจัดการเรียนการสอน 	กลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัย ผู้วิจัย ผู้วิจัย ผู้วิจัย ผู้ช่วยวิจัย	แผนการจัดการเรียนรู้ 2 – 10 หลังการจัดการเรียนรู้ หลังการจัดการเรียนรู้ ระหว่างวิจัยทั้งในและนอกชั้นเรียน ระหว่างและหลังการจัดการเรียนรู้ ระหว่างการจัดการเรียนรู้

3.2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือแต่ละชนิดมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับเทคนิคหมวกหกใบ วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ร่างกายมนุษย์ จำนวน 10 แผน เป็นเวลา 15 ชั่วโมง มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1) ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Driacoll, 2002; Valiathan, 2002; Thorne, 2003; Bonk and Graham 2006) และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ (De Bono, 1992)

2) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนน้ำพอง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น แนวทางจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา และเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ร่างกายมนุษย์

3) จัดการสนทนากลุ่มแบบเจาะจง (focus group) เพื่อหาข้อสรุปว่าเนื้อหาส่วนใดควรจัดการเรียนการสอนบนเว็บ เนื้อหาส่วนใดควรจัดการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าในห้องเรียน กับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา จำนวน 6 คน โดยผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มแบบเจาะจงต้องมีคุณลักษณะดังนี้

3.1) เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

3.2) มีประสบการณ์สอนวิทยาศาสตร์ไม่น้อยกว่า 10 ปี

3.3) เคยจัดการเรียนการสอน เรื่อง ร่างกายมนุษย์

4) ตรวจสอบความแม่นยำตรงของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มแบบเจาะจงด้วยการสัมภาษณ์เดี่ยวแบบเจาะลึก เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ที่มีประสบการณ์สอนวิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 คน และการสนทนากลุ่มย่อย ที่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มย่อยคือครูผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ สาขาชีววิทยา จำนวน 3 คน

5) ออกแบบและสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับเทคนิคหมวกหกใบ เรื่อง ร่างกายมนุษย์ จำนวน 10 แผน 15 ชั่วโมง ชั่วโมงที่ 1 ไม่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แต่เป็นการจัดกิจกรรมแนะนำเนื้อหาสาระ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ การใช้บนเรียนออนไลน์ จัดกลุ่มผู้เรียน และการทำข้อตกลงในการเรียน จึงเหลือเวลาเรียน 14 ชั่วโมง แบ่งเป็นการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์และการจัดการเรียนรู้แบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนปกติอย่างละ 7 ชั่วโมง

6) เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม

7) เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความถูกต้องของรูปแบบการสอน โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 12 ท่าน คือผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ ด้านละ 3 ท่าน ดังนี้

7.1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

7.2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

7.3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคหมวกหกใบ

7.4) ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาความคิดขั้นสูง

8) ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยทำการปรับปรุงภาษาที่ใช้ ปรับลดจำนวนกิจกรรม ปรับเกณฑ์การประเมินผลงานนักเรียนแบบมาตราส่วนประเมินค่า และเพิ่มเติมการติดต่อสื่อสารระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนในแผนการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนในระหว่างการเรียนบทเรียนออนไลน์

9) พิจารณาความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับเทคนิคหมวกหกใบ วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ร่างกายมนุษย์ โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 12 ท่าน ซึ่งพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายด้านๆ ละ 3 ท่าน ด้วยสูตร (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	คือ	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับแผนการจัดการเรียนรู้
	$\sum R$	คือ	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด
	N	คือ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาวิชา

ถ้าค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าแผนการจัดการเรียนรู้นี้ใช้ได้ แต่ถ้าน้อยกว่า 0.5 ถือว่าใช้ไม่ได้ ต้องปรับปรุงใหม่ จากการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ด้าน พบว่า

การพิจารณาความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 3 ท่าน จากรายการประเมิน 23 ข้อ มีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 โดยค่าความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งฉบับมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.93

การพิจารณาความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้ง 3 ท่าน จากรายการประเมิน 37 ข้อ มีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 โดยค่าความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งฉบับมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.98

การพิจารณาความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคหมวกหกใบ ทั้ง 3 ท่าน จากรายการประเมิน 15 ข้อ มีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 โดยค่าความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งฉบับมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.91

การพิจารณาความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาความคิดขั้นสูง ทั้ง 3 ท่าน จากรายการประเมิน 15 ข้อ มีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 โดยค่าความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งฉบับมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.85

และค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ด้าน โดยเฉลี่ยเท่ากับ 0.92

10) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเหมาะสมแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนน้ำพอง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 26 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของกิจกรรมและความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับเวลา พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับเวลาเรียน จึงทำการปรับลดจำนวนกิจกรรมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเวลาเรียน

11) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเหมาะสมและมีความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมและเวลาเรียนแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย

3.2.2 บทเรียนออนไลน์แบบผสมผสานร่วมกับเทคนิคหมวกหกใบ วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ร่างกายมนุษย์ มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนาดังนี้

1) ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้บนเว็บ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ

2) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนน้ำพอง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น แนวทางจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา และเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ร่างกายมนุษย์

3) จัดการสนทนากลุ่มแบบเจาะจง เพื่อหาข้อสรุปว่าเนื้อหาส่วนใดควรจัดการเรียนการสอนบนเว็บ เนื้อหาส่วนใดควรจัดการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าในห้องเรียน กับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา จำนวน 6 คน โดยผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มแบบเจาะจงต้องมีคุณลักษณะดังนี้

3.1) เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

3.2) มีประสบการณ์สอนวิทยาศาสตร์ไม่น้อยกว่า 10 ปี

3.3) เคยจัดการเรียนการสอน เรื่อง ร่างกายมนุษย์

4) ตรวจสอบความแม่นยำตรงของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มแบบเจาะจง ด้วยการสัมภาษณ์เดี่ยวแบบเจาะลึก เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ที่มีประสบการณ์สอนวิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 คน และการสนทนากลุ่มย่อย ที่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มย่อยคือครูผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ สาขาชีววิทยา จำนวน 3 คน

5) สร้างบทเรียนออนไลน์แบบผสมผสานร่วมกับเทคนิคหมวกหกใบ วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ร่างกายมนุษย์ ที่สอดคล้องกับข้อสรุปจากการสนทนากลุ่มแบบเจาะจง การสัมภาษณ์เดี่ยวแบบเจาะลึก และการสนทนากลุ่มย่อย ให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้บนเว็บ 7 ชั่วโมง ซึ่งบทเรียนออนไลน์ที่สร้าง ประกอบด้วย

5.1) เมนูหน้าหลัก จะเป็นข้อตกลงในการเข้าเรียนบทเรียนออนไลน์

5.2) เมนูเกี่ยวกับวิชา เป็นคำอธิบายรายวิชาและข้อมูลเกี่ยวกับวิชา

5.3) เมนูบทเรียน เรื่อง 6 สี 6 ใบ เป็นบทเรียนเกี่ยวกับเทคนิคหมวกหกใบ ของเดอ โบโน และการพัฒนาความคิดขั้นสูงด้วยเทคนิคหมวกหกใบ

5.4) เมนูบทเรียน เรื่อง ระบบย่อยอาหาร เป็นบทเรียนเกี่ยวกับระบบย่อยอาหาร

5.5) เมนูบทเรียน เรื่อง ระบบลำเลียงเลือด เป็นบทเรียนเกี่ยวกับระบบลำเลียงเลือด

- 5.6) เมื่อบทเรียน เรื่อง อัตราการเต้นของหัวใจและชีพจร เป็นบทเรียนเกี่ยวกับอัตราการเต้นของหัวใจและชีพจร
- 5.7) เมื่อบทเรียน เรื่อง ระบบหายใจ เป็นบทเรียนเกี่ยวกับระบบหายใจ
- 5.8) เมื่อบทเรียน เรื่อง การตรวจสอบลมหายใจออก เป็นบทเรียนเกี่ยวกับการตรวจสอบลมหายใจออก
- 5.9) เมื่อบทเรียน เรื่อง การเจริญเติบโตของร่างกาย เป็นบทเรียนเกี่ยวกับการเจริญเติบโตของร่างกาย
- 5.10) เมื่อบทเรียน เรื่อง อาหารและสารอาหารเป็นบทเรียนเกี่ยวกับอาหารและสารอาหาร
- 5.11) เมื่อบทเรียน เรื่อง อาหารและสารอาหารกับการเจริญเติบโตของร่างกาย เป็นบทเรียนเกี่ยวกับอาหารและสารอาหารกับการเจริญเติบโตของร่างกาย
- 5.12) เมื่อบทเรียน เรื่อง ครูผู้สอน เป็นเมนูที่มีไว้สำหรับให้นักเรียนติดต่อกับครูผู้สอน
- 5.13) เมื่อบทเรียน เรื่อง ละครสถานการณ์ เป็นละครสถานการณ์ที่มีไว้ให้นักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูผู้สอนและเพื่อน ถามและตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ
- 6) เสนอบทเรียนออนไลน์ที่ได้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม
- 7) เสนอบทเรียนออนไลน์ต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับผู้เชี่ยวชาญที่พิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้
- 8) ปรับปรุงบทเรียนออนไลน์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยทำการปรับกรอบข้อความบางกรอบที่เขียนด้วยตัวอักษรศิลป์ให้เป็นตัวอักษรหัวกลมตามหลักการคัดไทย เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเขียนภาษาไทยให้แก่นักเรียนและเพิ่มขนาดของตัวอักษรให้มีขนาดใหญ่ขึ้น
- 9) พิจารณาคุณภาพของบทเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 12 ท่าน ด้วยแบบประเมินบทเรียนออนไลน์ ซึ่งเป็นแบบประเมินแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ คือ
- ระดับ 1 1 คะแนน หมายถึง บทเรียนออนไลน์นี้มีความเหมาะสมน้อยที่สุด
- ระดับ 2 2 คะแนน หมายถึง บทเรียนออนไลน์นี้มีความเหมาะสมน้อย
- ระดับ 3 3 คะแนน หมายถึง บทเรียนออนไลน์นี้มีความเหมาะสมปานกลาง
- ระดับ 4 4 คะแนน หมายถึง บทเรียนออนไลน์นี้มีความเหมาะสมมาก
- ระดับ 5 5 คะแนน หมายถึง บทเรียนออนไลน์นี้มีความเหมาะสมมากที่สุด

การพิจารณาคูณภาพของบทเรียนออนไลน์ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 12 ท่าน สามารถสรุประดับคุณภาพของบทเรียนออนไลน์ได้ 5 ระดับ คือ

ระดับ 1	คะแนน 240 – 431 คะแนน	หมายถึง	บทเรียนออนไลน์มีความเหมาะสมน้อยที่สุด
ระดับ 2	คะแนน 432 – 623 คะแนน	หมายถึง	บทเรียนออนไลน์มีความเหมาะสมน้อย
ระดับ 3	คะแนน 624 – 815 คะแนน	หมายถึง	บทเรียนออนไลน์มีความเหมาะสมปานกลาง
ระดับ 4	คะแนน 816 – 1007 คะแนน	หมายถึง	บทเรียนออนไลน์มีความเหมาะสมมาก
ระดับ 5	คะแนน 1008 – 1200 คะแนน	หมายถึง	บทเรียนออนไลน์มีความเหมาะสมมากที่สุด

จากการพิจารณาคูณภาพของบทเรียนออนไลน์ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 12 ท่าน พบว่าคะแนนรวมของการพิจารณาคูณภาพของบทเรียนออนไลน์ที่ได้เท่ากับ 1162 คะแนน ซึ่งสามารถสรุประดับคุณภาพของบทเรียนออนไลน์ได้ว่า บทเรียนออนไลน์แบบผสมผสานร่วมกับเทคนิคหมวกหกใบ วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ร่างกายมนุษย์ มีความเหมาะสมมากที่สุด

10) นำบทเรียนออนไลน์ที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญและทำการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ในการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ร่างกายมนุษย์ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนน้ำพอง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 26 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของกิจกรรม และกระบวนการเข้าถึงบทเรียน พบว่ากิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม และกระบวนการเข้าถึงบทเรียนได้ง่ายไม่ซับซ้อน นักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงบทเรียนได้

11) นำบทเรียนออนไลน์ที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย

3.2.3 แบบสอบถามปลายเปิด เรื่อง ร่างกายมนุษย์ มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนาดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนน้ำพอง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น แนวทางจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ร่างกายมนุษย์ และเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลวิทยาศาสตร์และความคิดขั้นสูง

2) สร้างแบบสอบถามปลายเปิด เรื่อง ร่างกายมนุษย์ จำนวน 9 ชุด ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับร่างกายมนุษย์ 9 เรื่อง คือ (1) ระบบย่อยอาหาร (2) ระบบลำเลียงเลือด (3) อัตราการเต้นของหัวใจ (4) ระบบหายใจ (5) การตรวจสอบลมหายใจออก (6) ความสัมพันธ์ของระบบต่างๆ ในร่างกาย (7) การเจริญเติบโตของร่างกาย (8) อาหารและสารอาหาร และ (9) อาหารและสารอาหารกับการเจริญเติบโต แต่ละชุดมีรายการสอบถาม 5 ข้อ ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงตัวแทนความคิดขั้นสูงของตนเองได้อย่างอิสระ พร้อมทั้งตารางจำแนกพฤติกรรมที่แสดงถึงความคิดขั้นสูง

3) นำแบบสอบถามปลายเปิดพร้อมทั้งตารางจำแนกพฤติกรรมที่แสดงถึงความคิดขั้นสูงที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาความคิดขั้นสูง จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของรายการคำถามกับเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ร่างกายมนุษย์ และความถูกต้องและความเหมาะสมของลักษณะพฤติกรรมกับประเภทความคิดขั้นสูง

4) ปรับปรุงแบบสอบถามปลายเปิดและตารางจำแนกพฤติกรรมที่แสดงถึงความคิดขั้นสูงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5) นำแบบสอบถามปลายเปิดทั้ง 9 ชุด ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.4 แบบประเมินใบกิจกรรม มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนาดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนน้ำพอง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น แนวทางจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ร่างกายมนุษย์ และเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลวิทยาศาสตร์และความคิดขั้นสูง

- 2) ศึกษาขอบเขตเนื้อหา กรอบแนวคิด โครงสร้างคำถาม และลักษณะกิจกรรมที่ออกแบบไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับเทคนิคหมวกหกใบ
- 3) ออกแบบและสร้างใบกิจกรรมให้สัมพันธ์กับขอบเขตเนื้อหา กรอบแนวคิด โครงสร้างคำถาม และลักษณะกิจกรรมที่ออกแบบไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับการส่งเสริมการแสดงตัวแทนความคิดขั้นสูง พร้อมทั้งสร้างแบบประเมินใบกิจกรรมที่มีเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพของความคิดขั้นสูงของใบกิจกรรมในรูปแบบตารางมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ ระดับไม่มีการแสดงความคิดขั้นสูง คุณภาพความคิดขั้นสูงระดับปรับปรุง คุณภาพความคิดขั้นสูงระดับพอใช้ คุณภาพความคิดขั้นสูงระดับดี
- 4) นำใบกิจกรรม พร้อมทั้งแบบประเมินใบกิจกรรมที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาคิดขั้นสูง จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของรายการคำถามกับเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ร่างกายมนุษย์ และความสอดคล้องของรายการคำถามกับความคิดขั้นสูง
- 5) ปรับปรุงใบกิจกรรมและแบบประเมินใบกิจกรรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
- 6) นำใบกิจกรรมและแบบประเมินใบกิจกรรมไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.5 แบบประเมินชิ้นงาน มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเกณฑ์การประเมินดังนี้

- 1) ศึกษาขอบเขตเนื้อหา กรอบแนวคิด โครงสร้างคำถาม และลักษณะกิจกรรมที่ออกแบบไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับเทคนิคหมวกหกใบ และเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลวิทยาศาสตร์และความคิดขั้นสูง
- 2) สร้างแบบประเมินชิ้นงานที่มีเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพของความคิดขั้นสูงของชิ้นงานในรูปแบบตารางมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ ระดับไม่มีการแสดงความคิดขั้นสูง คุณภาพความคิดขั้นสูงระดับปรับปรุง คุณภาพความคิดขั้นสูงระดับพอใช้ คุณภาพความคิดขั้นสูงระดับดี
- 3) นำแบบประเมินชิ้นงานที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาคิดขั้นสูง จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของรายการประเมิน
- 4) ปรับปรุงเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพของความคิดขั้นสูงของชิ้นงานตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
- 5) นำแบบประเมินชิ้นงานไปใช้ประเมินชิ้นงานของกลุ่มเป้าหมาย

3.2.6 แบบบันทึกการสังเกตการจัดการเรียนการสอน มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล วิทยาศาสตร์และความคิดขั้นสูง
- 2) กำหนดกรอบและขอบข่ายการสังเกตการจัดการเรียนการสอน โดย กำหนดกรอบและขอบข่ายการสังเกตการจัดการเรียนการสอน 5 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรมของครู พฤติกรรมของนักเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู บรรยากาศในห้องเรียน และ ข้อเสนอแนะอื่นๆ
- 3) สร้างแบบบันทึกการสังเกตการจัดการเรียนการสอน
- 4) นำแบบบันทึกการสังเกตการจัดการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาคิดขั้นสูง จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของกรอบและขอบข่ายการสังเกตการจัดการเรียนการสอน
- 5) นำแบบบันทึกการสังเกตการจัดการเรียนการสอนไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.7 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอื่นๆ ได้แก่ แบบบันทึกภาคสนาม และแบบบันทึกการสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง เป็นเพียงแต่โครงร่างที่ให้เขียนบรรยายลงไปเท่านั้น

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย โดยจัดการเรียนการสอนวิชา วิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ร่างกายมนุษย์ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ร่วมกับเทคนิคหมวกหกใบ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 ชั้นเตรียมการ

ก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีการเตรียมความพร้อมก่อนการวิจัยดังนี้

4.1.1 ทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถึง โรงเรียนน้ำพอง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลและขอข้อมูลนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

4.1.2 ตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และทดสอบความเร็วของระบบอินเทอร์เน็ตในการเรียกข้อมูลจากเว็บไซต์

4.1.3 เตรียมวัสดุ – อุปกรณ์ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้พร้อม ได้แก่ สื่อประกอบการเรียนการสอน ใบกิจกรรม ใบความรู้ และอุปกรณ์การทำปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง

4.1.4 เตรียมวัสดุ – อุปกรณ์ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ปลายเปิด แบบประเมิน ใบกิจกรรม แบบประเมินชิ้นงาน แบบบันทึกภาคสนาม แบบบันทึกการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ แบบบันทึกการสังเกตการสอน เครื่องบันทึกเสียง และเครื่องบันทึกวิดีโอ

4.1.5 เตรียมความพร้อมของผู้ช่วยวิจัย ซึ่งเป็นครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนน้ำพอง ที่มีประสบการณ์สอนวิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มากกว่า 10 ปี โดยอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย รูปแบบของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล และแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเก็บรวบรวม การสังเกต และการบันทึกผล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1.6 เตรียมความพร้อมของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน คือ ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์

4.2 ขั้นตอนการ

4.2.1 ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับเทคนิคหมวกหกใบ วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ร่างกายมนุษย์ จำนวน 10 แผน 15 ชั่วโมง โดยดำเนินการจัดการเรียนการสอนในชั่วโมงซ่อมเสริมวันละ 1 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 3 วัน เป็นเวลา 5 สัปดาห์ ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม พ.ศ. 2554

4.2.2 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกข้อมูลในระหว่างที่ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน และการสัมภาษณ์หลังกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

4.2.3 ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลและจัดกลุ่มข้อมูล วิเคราะห์เชิงตีความข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และผลงานของนักเรียน เพื่อมุ่งศึกษาตัวแทนความคิดของความคิดขั้นสูง ของกลุ่มเป้าหมายที่แสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจในเรื่องร่างกายมนุษย์ของนักเรียน ผ่านการใช้วัตถุจริงหรือแบบจำลองของจริง การวาดภาพ การสร้างตาราง การใช้สัญลักษณ์ การแสดงออกมาเป็นคำพูดหรือข้อความ และแบบจำลองความคิดอื่นๆ ที่แสดงถึงความคิดวิเคราะห์ ความคิดวิพากษ์ ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดอย่างเป็นเหตุผล และความคิดเชิงวิทยาศาสตร์ ของกลุ่มเป้าหมายจากแบบสอบถามปลายเปิดเรื่องร่างกายมนุษย์ ใบกิจกรรม ชิ้นงาน แบบบันทึกภาคสนาม (field note) แบบบันทึกการสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง และแบบบันทึกการสังเกตการสอน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดเรื่องร่างกายมนุษย์ แบบประเมินใบกิจกรรม แบบประเมินชิ้นงาน แบบบันทึกภาคสนาม แบบบันทึกการสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง และแบบบันทึกการสังเกตการจัดการเรียนการสอน แถบบันทึกเสียง และภาพวิดีโอที่บันทึกพฤติกรรมและการแสดงออกของนักเรียนในระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อจัดกลุ่มพฤติกรรมที่แสดงถึงความคิดขั้นสูงและพฤติกรรมที่แสดงถึงความคิดขั้นพื้นฐาน

5.2 นำข้อมูลที่แสดงพฤติกรรมความคิดขั้นสูง มาจัดกลุ่มคำตอบ เพื่อตีความตัวแทนความคิดขั้นสูงของกลุ่มเป้าหมายที่แสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจในเรื่องร่างกายมนุษย์ของนักเรียน ผ่านการใช้วัตถุจริงหรือแบบจำลองของจริง การวาดภาพ การสร้างตาราง การใช้สัญลักษณ์ การแสดงออกมาเป็นคำพูดหรือข้อความ และแบบจำลองความคิดอื่นๆ ที่แสดงถึงความคิดวิเคราะห์ ความคิดวิพากษ์ ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดอย่างเป็นเหตุผล และความคิดเชิงวิทยาศาสตร์

5.3 นำข้อมูลการวิเคราะห์ที่ได้มาร่วมวิเคราะห์เชิงตีความอีกรอบร่วมกับผู้ช่วยวิจัย ซึ่งมีประสบการณ์สอนวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มากกว่า 10 ปี และการตรวจสอบโดยสมาชิก ได้แก่ ผู้วิจัย ผู้ช่วยวิจัย และคณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนน้ำพอง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 3 คน จนเป็นข้อสรุปที่ตรงกันของทุกฝ่าย จากนั้นนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำการตรวจสอบ ภายใต้อำนาจของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย และวัตถุประสงค์ของการวิจัย ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อความน่าเชื่อถือของงานวิจัย ซึ่งงานวิจัยนี้มีความเชื่อถือได้ เนื่องจากเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากหลายแนวทางเพื่อตรวจสอบผลการวิจัยให้ตรงกัน โดยใช้เทคนิคในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่ง ได้แก่ นักเรียน ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย และเก็บข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ผลงานนักเรียน ได้แก่ แบบสอบถาม ปลายเปิด ใบกิจกรรม และชิ้นงาน ซึ่งถือว่าเป็นเทคนิคสามเส้า ผู้วิจัยได้เข้าไปฝังตัวในบริบทของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้คุ้นเคยและเป็นส่วนหนึ่งกับบริบท สร้างมิตรจิตและความเชื่อถือกับกลุ่มเป้าหมาย จนสามารถตีความหมายข้อมูลได้ถูกต้อง โดยผู้วิจัยเป็นครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่ทำการศึกษามาเป็นระยะเวลา 4 ปี มีภูมิสำเนาอยู่ในบริบทเดียวกับ โรงเรียนที่ทำการศึกษา และดำเนินชีวิตอยู่ในชุมชนเรื่อยมา ทำให้ผู้วิจัยมีคุ้นเคยกับกลุ่มเป้าหมายเป็นอย่างดี และมีความเข้าใจในบริบทที่ศึกษาเป็นอย่างมาก ถือได้ว่าผู้วิจัยได้เข้ามาฝังตัวในบริบทของกลุ่มเป้าหมายยาวนาน ผู้วิจัยได้มีการสังเกตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยให้ผู้วิจัยให้ความสำคัญทุกๆ รายละเอียดของสิ่งที่กำลังศึกษา จนสามารถวิเคราะห์และตีความหมายได้โดยตรง

